Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 592120
Zaaknummer: 770040

Houten, 27 juni 2022

gemeente Houten

Onderwerp:
Financieel kader 2023-2026 en meicirculaire 2022

Beslispunten:
1. Het positieve financiële effect van de meicirculaire over het jaar 2022 van € 2.637.000 te verwerken in de 2e bestuursrapportage 2022.
2. Het financiële effect van de meicirculaire over de jaren 2023-2026 (2023: + € 4.628.000, 2024: + € 4.523.000, 2025: + € 5.648.000 en 2026: -/- € 851.000 te betrekken bij het opstellen van de begroting 2023.
3. Kennis te nemen van het Financieel kader 2023-2026
4. In te stemmen met de voorgestelde begrotingsrichtlijnen 2023 (bijlage 1 van het Financieel kader 2023-2026).

Samenvatting
Voor het opstellen van het begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 is een actueel meerjarenperspectief en begrotingsrichtlijnen nodig.
In dit Financieel kader is een prognose van het meerjarenperspectief uitgewerkt, gebaseerd op de (voorgenomen) raadsbesluiten tot met 5 juli 2022 en de meicirculaire 2022 van het Gemeentefonds. Het effect van de meicirculaire bedraagt + € 2.637.000 (2022) + € 4.628.000 (2023), + € 4.523.000 (2024), + € 5.648.000 (2025) en -/- € 851.000 (2026).
Op basis van dit financiële kader is de prognose voor de beschikbare ruimte voor de uitwerking van het coalitieakkoord 2022-2026 ‘Samen met inwoners bouwen aan een toekomstbestendig Houten’ in het collegeprogramma en de (meerjaren) begroting 3,96 mln in 2023, oplopend naar 4,81 mln in 2025 en afnemend naar -2,56 mln in het “ravijnjaar” 2026.
In de begrotingsrichtlijnen zijn de technische uitgangspunten (kaders) opgenomen die bij het opstellen van de begroting worden gehanteerd voor de bepaling van de hoogte van de verschillende budgetten van de programma’s.

Aanleiding
Op 20 juni 2022 is het coalitieakkoord 2022-2023 ‘Samen met inwoners bouwen aan een toekomstbestendig Houten’ gepresenteerd. In de gemeenteraad wordt het akkoord op 28 juni besproken, vervolgens wordt het coalitieakkoord uitgewerkt in het collegeprogramma 2022-2026. Dit collegeprogramma wordt in het najaar 2022 door het college vastgesteld waarna tijdens een raadsvergadering over het collegeprogramma 2022-2026 wordt gedebatteerd en besloten.
Vooruitlopend hierop begint het college met het opstellen van de begroting 2023. Hiervoor is het van belang dat de raad de financiële kaders 2023-2026 vaststelt. Normaal gesproken is dit financiële kader onderdeel van het collegeprogramma (of van de Perspectiefnota in de jaren dat er geen verkiezingen zijn). Omdat het collegeprogramma na het zomerreces door de raad wordt vastgesteld, wordt dit jaar de financiële kaderstelling separaat aan de raad aangeboden. Dit financiële kader bestaat uit het financiële meerjarenperspectief 2023-2026 (ter kennisname) en de begrotingsrichtlijnen 2023 (ter besluitvorming).
De primitieve begroting 2023 wordt op 10 november 2023 tijdens een raadsvergadering vastgesteld. Hierdoor kan de begroting tijdig (uiterlijk 15 november 2022) bij de toezichthouder provincie Utrecht worden ingediend.

Beoogd effect
Het financieel kader 2023-2026 bepalen en de begrotingsrichtlijnen vaststellen, waarmee het college het collegeprogramma 2022-2026 en de (meerjaren)begroting 2023-2026 uitwerkt.

Argumenten per beslispunt

1.1 Het is consequent.
Het is gebruikelijk om het effect van de meicirculaire voor het lopende begrotingsjaar (in dit geval 2022) te betrekken bij het opstellen van de tweede bestuursrapportage in dat jaar.

2.1 Op basis van de begrotingsrichtlijnen 2023 en de toetsingscriteria van de provincie Utrecht is de meicirculaire 2022 onderdeel van het financieel kader voor de begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2026
Binnen deze kaders werkt het college de begroting 2023 verder uit. In het financieel kader is vastgelegd dat de meicirculaire 2022 onderdeel is van de begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2026.

3.1 Het meerjarenperspectief dat opgenomen is in het Financieel kader 2023-2026 geeft een actueel financieel inzicht waarmee het collegeprogramma opgesteld kan worden en is tevens het kader waarbinnen het college de begroting 2023 met meerjarenraming 2024-2026 uitwerkt.
Het inzicht uit het Financieel kader is nodig om het coalitieakkoord uit te werken in een collegeprogramma en voor het tijdig opstellen van de (meerjaren)begroting. De begroting dient uiterlijk 15 november 2022 bij de toezichthouder provincie Utrecht te worden ingediend.
De begroting moet structureel en reëel in evenwicht zijn (dit is één van de toetsingsaspecten van de provincie). Het jaar 2026 wordt nu gezien als “ravijnjaar” waarvan de begroting niet sluitend zal zijn. Indien de begroting meerjarig niet structureel sluitend is, dan moet in ieder geval het eerste jaar (2023) wel structureel sluitend zijn. Dit houdt in dat in dat jaar de structurele lasten niet gedekt mogen worden door incidentele baten.

4.1 De begrotingsrichtlijnen bevatten technische uitgangspunten die van belang zijn bij het opstellen van de (meerjaren)begroting.
Ter voorbereiding op het opstellen van de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2026 worden de begrotingsrichtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn onderdeel van het financieel kader 2022-2026. Het betreft de technische uitgangspunten die bij het opstellen van de begroting worden gehanteerd voor het bepalen van de hoogte van verschillende budgetten.

Kanttekeningen

1.1 De systematiek van het gemeentefonds veroorzaakt fluctuaties in de middelen die voor gemeenten beschikbaar zijn. Bijvoorbeeld de normeringssystematiek (trap-op-trap- af) voor de ontwikkeling van het accres.
Zodra er informatie beschikbaar is over de ontwikkeling van het gemeentefonds en de effecten voor Houten, wordt de raad daarover geïnformeerd. Eventuele ontwikkelingen van het gemeentefonds worden door het Rijk via de eerstkomende (september-) circulaire bekendgemaakt.

Participatie

Niet van toepassing.

Financiën en formatie

Effect meicirculaire 2022
In de tabel hieronder is het financieel effect op het begrotingssaldo weergegeven (voor inhoudelijke toelichting zie bijlage 1 bij het raadsvoorstel).

Tabel: financieel effect meicirculaire 2022

bedragen x € 1.000

Nr	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
1	Ontwikkeling accres (incl. uitname volkshuisvestingsfonds en woningbouwimpuls)	2.260	4.876	6.176	7.566	2.325
2	Opschalingskorting, schrappen oploop		847	1.135	1.423	
3	Middelen jeugd (herverdeeleffect)		-416	-837	-757	-463
4	Ruimte onder plafond BTW compensatiefonds		-68	-67	-67	-67
5	Herverdeeleffect (2023: -7,50 / 2024: -22,50 / 2025: -37,50 / 2026: -52,50 per inwoner)		-380	-1.145	-1.916	-2.696
6	Overige ontwikkelingen	377	-231	-739	-601	50
	Totaal effect meicirculaire 2022 op begrotingssaldo	**2.637**	**4.628**	**4.523**	**5.648**	**-851**

De financiële effecten van de meicirculaire 2022 worden voor het jaar 2022 verwerkt in de 2e bestuursrapportage 2022, de effecten voor 2023-2026 in de begroting 2023.

Taakmutaties

Er zijn ook middelen beschikbaar gesteld met een daaraan gekoppelde beleidsintentie (taakmutaties). Deze middelen worden niet verrekend met het begrotingssaldo maar worden direct ten gunste of ten laste van het betreffende beleidsterrein gebracht.

bedragen x € 1.000

Nr	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
a	Inburgering: leerbaarheidstoets		12	12	12	13
b	Valpreventie bij ouderen (Coalitieakkoord)		-12	-18	-19	-20
c	Versterking dienstverlening gemeenten: Systeemleren		13	13	13	13
d	Energietoeslag	1.333				
e	Jeugdhulp: subsidieregeling continuïteitsregeling cruciale jeugdzorg	-25				
f	Eigen bijdrage huishoudelijke hulp (Coalitieakkoord)				-109	-111
g	Toezicht en handhaving voor EPBD III	5				
h	Prenataal huisbezoek	-6				
	Totaal taakmutaties in meicirculaire 2022	**1.307**	**13**	**7**	**-103**	**-105**

Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Integratie-uitkeringen zijn tijdelijke uitkeringen die binnen een beperkte periode worden overgeheveld naar de algemene uitkering.
Decentralisatie-uitkeringen zijn ook tijdelijke uitkeringen met een looptijd van maximaal 5 jaar.

bedragen x € 1.000

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
i	Gezond in de stad -> kansrijke start	13				
j	Inburgering	15				
k	Armoedebestrijding kinderen		-8	-8	-8	-8
l	Einde lening inburgeringsplicht	4				
m	Mantelzorgbeleid	50				
n	Uitvoeringskosten klimaatakkoord	324				
o	Extra capaciteit BOA's	38	38	38	38	38
p	Centrale stemopneming	15				
	Totaal mutaties integratie- en decentralisatie-uitkeringen in meicirculaire 2022	**459**	**30**	**30**	**30**	**30**

Prognose financieel meerjarenperspectief 2023-2026

In de tabel hieronder is de prognose van het financieel meerjarenperspectief 2023-2026 weergegeven. De financiële uitwerking van het coalitieakkoord 2022-2026 in het collegeprogramma 2022-2026 is hier nog geen onderdeel van.

Tabel: Prognose financieel meerjarenperspectief 2023-2026

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Stand meerjarenbegroting 2023-2026 *(op basis van besluitvormende raad t/m 14 juni 2022)*	-19	-132	-43	-911
Voorgenomen raadsbesluiten	104	104	-45	-45
Algemene uitkering *(meicirculaire 2022)*	4.628	4.523	5.648	-851
Verwachte toename energiekosten	-750	-750	-750	-750
Prognose financieel meerjarenperspectief 2023-2026	**3.963**	**3.745**	**4.809**	**-2.557**

De prognose van het financieel meerjarenperspectief 2023-2026 is het financieel kader waarbinnen het college het collegeprogramma 2022-2026 en de (meerjaren)begroting 2023-2026 uitwerkt.

Vrije algemene reserve en beklemde algemene reserve
Voor het weerstandsvermogen van de algemene dienst is het van belang de ontwikkeling van de vrije algemene reserve en beklemde algemene reserve weer te geven. De vermelde bedragen zijn inclusief de resultaatbestemming van de jaarrekening 2021.

Vrije algemene reserve
- Doel: Het afdekken van algemene risico's en onvoorzienbare, niet uitstelbare en onvermijdbare uitgaven, voor zover daarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen de exploitatie
- Bodem: De gewenste ondergrens is € 50 per inwoner (circa € 2,5 miljoen)
- Omvang: Stand 1/1/22: € 6,2 miljoen (incl. resultaatbestemming 2021), dit is € 122 per inwoner.

Beklemde algemene reserve
- Doel: Het ‘spaarpotje’ van de gemeente Houten met als belangrijkste doelen:
  - middelen inzetten om ambities te realiseren en/of activiteiten mogelijk te maken.
  - afdekken van onverwachte incidentele financiële tegenvallers
  - financieringsmiddel om daarmee de netto schuldquote zo laag mogelijk te houden.
- Bestedingsplan: Onttrekkingen en stortingen aan de algemene beklemde reserve moeten minimaal aan één van deze criteria voldoen. Algemeen geldt dat voor zowel de onttrekking als de storting de oorzaak een éénmalig of tijdelijk karakter moet hebben. Daarnaast moet er bij voorkeur sprake zijn van een meerjarig effect
- Bodem: € 15 miljoen
- Omvang: Stand 1/1/22: € 19,2 miljoen (incl. resultaatbestemming 2021). Dit komt neer op € 122 per inwoner.

Communicatie
Niet van toepassing.

Voortgang
Niet van toepassing.

Evaluatie
Niet van toepassing.

Houten, 27 juni 2022

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Barink G.P. Isabella

Bijlagen

- Toelichting meicirculaire 2022
- Presentatie meicirculaire 2022 t.b.v bijpraatavond raad d.d. 23 juni 2022
- Financieel kader 2023-2026

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: K. van Dalen
2e PoHo: n.v.t.

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 592120

Onderwerp
Financieel kader 2023-2026 en meicirculaire 2022

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 27 juni 2022 gelezen en besluit:

1. Het positieve financiële effect van de meicirculaire over het jaar 2022 van € 2.637.000 te verwerken in de 2e bestuursrapportage 2022.
2. Het financiële effect van de meicirculaire over de jaren 2023-2026 (2023: + € 4.628.000, 2024: + € 4.523.000, 2025: + € 5.648.000 en 2026: -/- € 851.000 te betrekken bij het opstellen van de begroting 2023.
3. Kennis te nemen van het Financieel kader 2023-2026
4. In te stemmen met de voorgestelde begrotingsrichtlijnen 2023 (bijlage 1 van het Financieel kader 2023-2026).

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 5 juli 2022.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier a.i.,

D. Berends

de voorzitter,

G.P. Isabella